

PROCES - VERBAL nr. 1
al ședinței Consiliului pentru Coordonarea Digitalizării Sectorului Justiției
Data: 26 septembrie 2025, ora 14.00
Locul desfășurării: URBAN Business Center

Participanți prezenți la ședință:

Nr.	Instituția	Nume / Prenume	Funcția
1.	Ministerul Justiției	Veronica MIHAILOV-MORARU	Ministră, Președintele Consiliului
2.		Sorin POPESCU	Secretar de stat
3.			
4.		Stela BRANIȘTE	Secretar general adjunct
5.		Angela MAXIM	Șef Direcție profesii și servicii juridice
6.		Cristina MELNIC	Șef Direcție elaborare acte normative
7.		Lilia RUSU	Șef Direcție coordonare politici
8.		Zinaida CARP	Șef Secție
9.		Natalia MARDARI-GREBENCEA	Consultantă națională
10.		Cristina POPOVICI	Consultantă națională
11.	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Andrei GUȘCĂ	Șef Direcția politici în domeniul tehnologiei informației și digitalizării
12.			
13.	Ministerul Afacerilor Interne	Alexandru BEJAN	Secretar de stat
14.	Procuratura Generală	Alexandru MACHIDON	Procuror General
15.		Ghenadie VACARCIUC	Șef Direcția tehnologii informaționale

16.	Consiliul Superior al Magistraturii	Sergiu CARAMAN	Președinte
17.	Consiliul Superior al Procurorilor	Aliona NESTEROV	Membră a CSP
18.	Uniunea Avocaților din Moldova	Dorin POPESCU	Președinte
19.		Tatiana BUSUIOC	Secretar General
20.			
21.	Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat	Lilian DARII	Președinte
		Sergiu CHIRUȚA	Coordonator
22.	Camera Notarială din Republica Moldova	Aliona TELEUCĂ	Președinte
23.		Oleg BELICESCO	Membru
24.	Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova	Ion POPA	Membru
25.	Consiliul de Mediere	Mihai DURNESCU	Membru, Consiliu
26.	Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească	Dumitru DAREA	Director
27.		Nicolae BUJOR	Director adjunct ADJAJ
28.		Liuba GAVRILIȚA	Director adjunct ADJAJ
29.	Institutul Național al Justiției	Ramona STRUGARIU	Directoare
30.		Dan BITIANOV	Procuror
31.	Agenția pentru Securitate Cibernetică	Mihai LUPAȘCU	Director
32.		Ștefan ARSENIE	Consultant
33.	Agenția de Governare Electronică	Igor ARAMĂ	Șef Direcție

34.	Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne	Ion BOTNARI	Director
35.	Administrația Națională a Penitenciarelor	Alexandru ADAM	Director
36.		Mihail TROPOȚEL	Șef Direcție tehnologii informaționale și securitate cibernetică
37.	Agenția Națională a Arhivelor	Igor CAȘU	Director
38.		Alexandru ARGINT	Director adjunct
39.	Centrul Național de Expertize Judiciare	Olga CATARAGA	Director
40.		Ruslan POSTICA	Șef al laboratorului de analiză și planificare
41.	Curtea Supremă de Justiție	Iurie TIMCO	Administrator de rețea
42.	Delegația Uniunii Europene	Martina SPERNBAUER	Șef echipă
43.	Delegația Uniunii Europene	Angelo DI GIORGI	Ofițer de programe pentru justiție, alegeri și afaceri parlamentare
44.	Delegația Uniunii Europene	Gabriela SCUTEA	Înalt consilier al UE
45.	Ambasada Regatului Suediei	Maria TROPP	Șefă a Cooperării pentru Dezvoltare
46.	Ambasada Regatului Suediei	Tatiana LUNGU	Ofițer de programe
47.	IDLO (International Development Law Organisation)	Vladislava MARTIN	Coordonatoare de program, Europa de Est și Asia Centrală
48.		Stela CIOBANU	Consultantă națională
49.		Veronica CREȚU (on-line)	expertă

Moderator: Stela Ciobanu, consultantă națională, IDLO

Ordinea de zi:

- Mesaj de deschidere.
- Prezentarea cadrului instituțional al Consiliului pentru Coordonarea Digitalizării Sectorului Justiției.
- Prezentarea proiectului Planului de acțiuni al Programului de Transformare Digitală a Sectorului Justiției.
- Intervenții din partea partenerilor de dezvoltare (UE, Suedia, IDLO).
- Rezultatele evaluării necesităților de formare în domeniul digitalizării justiției.
- Concluzii și stabilirea pașilor următori.

Aspectele discutate:

Veronica Mihailov – Moraru, Ministra Justiției (*cuvânt de deschidere*): a reafirmat angajamentul ferm al Republicii Moldova față de digitalizarea sistemului judiciar, considerând-o un obiectiv strategic esențial atât pentru procesul de integrare europeană, cât și pentru reformele interne. Ministra a menționat sarcinile și responsabilitățile fiecărei instituții în implementarea agendei digitale și angajamentul asumat față de traseul european. Totodată, a subliniat necesitatea creării unei platforme interinstituționale pentru coordonarea eficientă a eforturilor în domeniul digitalizării justiției, al comunicării și interoperabilității, astfel încât să fie asigurat un proces judiciar digitalizat și funcțional.

Astfel, ministra a declarat deschisă prima ședință a Consiliului pentru Coordonarea Digitalizării Sectorului Justiției. Acesta își desfășoară activitatea în conformitate cu Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului, aprobat prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 262 din 05 august 2025.

În acest context, fiecare conducător al instituțiilor din sectorul justiției urmează să își asume un rol esențial în realizarea procesului de digitalizare. Doamna ministă a menționat că digitalizarea nu mai reprezintă o opțiune, ci o necesitate, într-un context în care justițiabilii, cetățenii, instituțiile de drept și partenerii internaționali trebuie să beneficieze de servicii juridice accesibile și rapide.

Transformarea digitală constituie un obiectiv strategic reflectat în documentele-cheie de politici naționale și ferm reglementat în Agenda de integrare europeană a Republicii Moldova, în Planul de Creștere 2025–2027, în Foile de parcurs privind consolidarea statului de drept – Capitolele 23 și 24, precum și în Programul Național de Aderare la Uniunea Europeană.

Republica Moldova urmează să demonstreze nu doar capacitatea de a elabora mecanisme pentru implementarea eficientă și durabilă a digitalizării, ci și faptul că acest proces nu poate fi realizat de o singură instituție. În calitatea sa de autoritate centrală responsabilă de politicile din domeniul justiției și de coordonator al Foilor de parcurs (Capitolul 23 și, în partaj, Capitolul 24 cu Ministerul Afacerilor

Interne), Ministerul Justiției va asigura interoperabilitatea sistemelor informaționale și a registrelor, pentru a facilita accesul la justiție și pentru a alinia Republica Moldova la practicile internaționale.

În urma recomandărilor partenerilor de dezvoltare și ale societății civile, *Programul de transformare digitală a justiției 2025–2030* a fost conceput ca o viziune ambițioasă și realistă pe termen lung, fiind esențial și pentru identificarea surselor bugetare. Pentru a fi un document de politici clar, coerent și sustenabil, programul va fi lansat curând spre avizare, în vederea completărilor, analizelor și propunerilor.

Ministra a reiterat importanța participării active a instituțiilor la ședințele Consiliului, subliniind că acesta reprezintă o etapă nouă a unui proces complex, care, prin comunicare și dialog, va contribui la identificarea de soluții comune și la depășirea dificultăților în crearea unui sistem de justiție eficient și digitalizat.

În numele Ministerului Justiției, a fost exprimată recunoștința pentru sprijinul acordat de Ambasada Suediei, de echipa IDLO și de Delegația Uniunii Europene, pentru suportul constant în reforma justiției. Acest sprijin este esențial pentru avansarea reformelor prevăzute în documentele de politici și în agenda europeană.

La final, doamna ministă a mulțumit tuturor participanților pentru implicarea în realizarea acestui proiect ambițios de digitalizare a justiției.

Martina Spornbauer, șefa Secției Cooperare, Delegația Uniunii Europene: a subliniat că procesul de digitalizare a justiției va contribui în mod direct la creșterea transparenței, eficienței și incluziunii în sistemul judiciar. Totodată, a remarcat că transformarea digitală reprezintă nu doar o componentă tehnologică, ci și o schimbare de abordare în modul de prestare a serviciilor judiciare, ceea ce va facilita accesul cetățenilor la justiție și va spori încrederea publicului în instituțiile de drept.

De asemenea, a menționat că digitalizarea va permite o mai bună gestionare a dosarelor, o reducere a birocrăției și o comunicare mai rapidă între instanțe, instituții și justițiabili, aliniind astfel Republica Moldova la standardele și bunele practici europene.

În acest context, doamna Spornbauer a confirmat sprijinul constant al Uniunii Europene pentru Republica Moldova în procesul de modernizare și reformă a justiției, inclusiv prin expertiză, schimb de experiență și susținere financiară.

Domnia sa a reiterat angajamentul UE de a rămâne un partener de încredere, însoțind Republica Moldova pe parcursul de integrare europeană și în implementarea reformelor structurale în sectorul justiției.

Maria Trop, șefa Cooperării pentru Dezvoltare, Ambasada Suediei (cuvânt de salut): A exprimat onoarea de a fi alături de participanți într-un moment important pentru sectorul justiției din Republica Moldova și a transmis, în numele său, sincere felicitări pentru înființarea Consiliului de Coordonare pentru Digitalizarea Sectorului Justiției. Totodată, a fost exprimată aprecierea față de Ministerul Justiției pentru leadership-ul demonstrat și pentru promovarea consecventă a agendei de

modernizare. S-a menționat că digitalizarea reprezintă un element central al transformării instituțiilor de justiție, iar Suedia este mândră să contribuie direct la acest proces. În acest sens, prin proiectul „Avansarea integrității și transparenței pentru un sector modern al justiției”, Suedia sprijină modernizarea, digitalizarea, creșterea transparenței și consolidarea eforturilor anticorupție. În cadrul acestui proiect, principalele instituții anticorupție din Republica Moldova își vor întări semnificativ capacitatea de a preveni, detecta și comunica eficient despre corupție. A fost subliniat faptul că Suedia a contribuit la deschiderea primei e-Săli de judecată din Republica Moldova, inaugurată la Bălți, această realizare reprezentând un pas semnificativ înainte, oferind acces imediat la dosarele digitale și demonstrând pregătirea Republicii Moldova de a se alinia la standardele europene în domeniul digitalizării justiției.

Totodată, s-a evidențiat că aceste progrese au fost posibile datorită unei cooperări puternice între instituțiile guvernamentale, asociațiile profesionale, partenerii internaționali și societatea civilă. Ambasada Suediei a reiterat aprecierea pentru acest spirit de parteneriat și și-a reconfirmat angajamentul de a sprijini Republica Moldova în etapele următoare ale reformei justiției.

De asemenea, s-a remarcat faptul că începerea negocierilor pentru Capitolul 23 – „Justiție și drepturi fundamentale”, care include și lupta împotriva corupției, constituie un moment crucial. Progresele în acest domeniu vor aduce beneficii tangibile cetățenilor și mediului de afaceri, prin consolidarea unui sistem judiciar corect, previzibil și de încredere.

S-a subliniat că aceste reforme, însoțite de o digitalizare extinsă a sectorului justiției, vor contribui la întărirea rezilienței instituționale a Republicii Moldova și la apropierea cadrului anticorupție de standardele Uniunii Europene. Ambasada Suediei a menționat că digitalizarea nu este doar o chestiune de eficiență, ci un pas esențial către transparență, responsabilitate și consolidarea statului de drept.

În încheiere, reprezentantul Ambasadei Suediei și-a exprimat convingerea că această ședință va pune bazele unui dialog productiv, va genera idei inovatoare și va consolida colaborarea interinstituțională, toate acestea fiind esențiale pentru progresul către un sistem judiciar modern, transparent și receptiv la nevoile cetățenilor Republicii Moldova. De asemenea, au fost transmise mulțumiri tuturor participanților și urări de succes Consiliului de Coordonare în activitatea sa.

Vladislava Sîrbu, coordonatoare de program, IDLO: a apreciat instituirea Consiliului pentru Coordonarea Digitalizării Sectorului Justiției, subliniind că aceasta reprezintă un pas esențial pentru modernizarea și transformarea digitală a justiției. A menționat că Ministerul Justiției are rolul de lider în acest proces, însă este la fel de importantă implicarea activă a membrilor Consiliului și a reprezentanților tuturor instituțiilor de drept.

Această platformă de colaborare și dialog va permite alinierea viziunilor și a bunelor practici în abordarea proceselor de digitalizare. Sprijinul oferit de Ambasada Suediei, prin expertiză, experiență

și suport financiar, consolidează această inițiativă și contribuie la obținerea unor rezultate concrete și vizibile.

Doamna Sîrbu a adresat, de asemenea, mulțumiri experților care au sprijinit Ministerul Justiției în elaborarea acestei viziuni de cooperare și coordonare, precum și în definirea parcursului de implementare.

Sorin Popescu, Secretar de stat, Ministerul Justiției, a menționat că digitalizarea este un segment important și necesar a fi supus unui proces de consultări, dar și implicări din partea fiecăruia. Dnul Popescu s-a expus cu referire la Cadrul instituțional al Consiliului, pentru Coordonarea Digitalizării în Domeniul Justiției. Prezentarea a fost structurată următoarele părți, (i) Context, (ii) Misiunea și rolul Consiliului, (iii) Standardele UE, (iv) Guvernanța, (v) Organierea și (vi) acte.

Dnul Popescu a precizat, precum că Consiliul este un organ consultativ responsabil de coordonarea inițiativelor de digitalizare, asigurarea interoperabilității sistemelor informatice și alinierea la standardele UE. De asemenea, s-a menționat că Consiliul facilitează schimbul de bune practici între instituțiile din sector, monitorizează implementarea programelor digitale și servește drept platformă pentru consultări și luarea deciziilor strategice, contribuind astfel la creșterea eficienței și transparenței în justiție.

Gabriela Scutea, înalt consilier UE, pentru justiție și procuratură: a abordat subiectul integrării competențelor digitale și al utilizării inteligenței artificiale în diverse sectoare instituționale și guvernamentale.

A subliniat importanța adaptării continue la transformarea digitală, necesitatea unui leadership puternic și implementarea de soluții digitale moderne pentru a spori eficiența și competența la nivel sectorial.

Mesajul Dnei a evidențiat, de asemenea, valoarea colaborării interinstituționale, a comunicării transparente și a dezvoltării profesionale continue ca factori-cheie pentru susținerea progresului și pentru asigurarea unei digitalizări de succes pe diverse platforme și în cadrul unor instituții.

Veronica Mihailov – Moraru, Ministra Justiției: a precizat că, în cadrul ședinței din 26 iunie 2025, a fost realizată o retrospectivă a tuturor activităților de digitalizare desfășurate la nivelul fiecărei instituții. Ministerul Justiției a prezentat necesitățile de digitalizare ale sectorului, inclusiv activitatea autorității subordonate – Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească – precum și progresele obținute în dezvoltarea aplicației *e-Dosar judiciar* și ale altor sisteme informatice (Registrul insolvențelor, Registrul procurilor și alte registre conexe profesiilor juridice).

La aceeași ședință, reprezentanții Procuraturii Generale, Consiliului Superior al Magistraturii și Consiliului Superior al Procurorilor au expus planurile proprii de digitalizare, conforme competențelor legale. Toate aceste inițiative necesită coordonare, întrucât o mare parte sunt prevăzute în angajamentele asumate prin Foile de parcurs europene.

În urma exercițiului de screening bilateral, Ministerul a constatat că domeniile „Eficiența în justiție”, „Anticorupție” și „Drepturile omului” necesită suplimentar resurse umane și financiare, atât din bugetul de stat, cât și din surse extrabugetare. Pentru ca aceste angajamente să fie realizabile, este necesară o coordonare eficientă între instituții până în anul 2028.

Ministerul Justiției, din experiențele anterioare, a avut viziuni diferite față de Ministerul Afacerilor Interne în ceea ce privește dezvoltarea și implementarea sistemelor informaționale precum *e-Reținere*, *e-Urmărire Penală*, *e-Dosar Penal* și *e-Dosar Contravențional*. În acest context, au existat discuții privind atribuirea responsabilității pentru sistemul *e-Reținere*, iar în cele din urmă, caietul de sarcini aferent a fost transmis Ministerului Afacerilor Interne. Totuși, procesul nu a generat rezultate concrete, din cauza lipsei de claritate inițiale în definirea responsabilităților și coordonării.

Ulterior, Ministerul Afacerilor Interne a lansat sistemul *e-Urmărire Penală*, iar Procuratura Generală, conform propriului plan de digitalizare, a dezvoltat conceptul pentru sistemul informațional *e-Procuratură*. Aceste inițiative demonstrează necesitatea unei abordări coordonate și integrate între instituțiile de drept, pentru a asigura interoperabilitatea și eficiența sistemelor informaționale.

În acest sens, prin ședințele Consiliului, ne propunem să garantăm o direcție comună, coerentă și calitativă în procesul de digitalizare al instituțiilor de drept. Totodată, atunci când apar dificultăți în acest domeniu, este esențial ca acestea să fie identificate și soluționate în mod colaborativ, pentru a asigura progresul constant și sustenabil al proceselor digitale.

La începutul anului 2025, mai multe studii realizate de Banca Mondială, USAID și Institutul de Reforme Politice au semnalat fragmentarea sistemelor informatice din domeniul justiției, recomandând centralizarea proceselor de digitalizare. În acest sens, Ministerul Justiției a creat, prin comasarea Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești și a Agenției Resurse Informaționale Juridice, Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească, fapt prevăzut și în Foile de parcurs (Capitolul 23).

Pentru a asigura dezvoltarea durabilă a țării și pentru a ne alinia la nivelul statelor avansate digital precum Estonia, Letonia și Lituania, este esențial să adoptăm un angajament comun și direcții clare între instituțiile statului în procesul de digitalizare. Acest proces trebuie să fie integrat și coordonat cu toate profesiile juridice, incluzând:

- Accederea în profesii juridice;
- Procedurile disciplinare;
- Utilizarea platformei integrate a profesiilor juridice, care este deja funcțională.

O astfel de abordare unitară va contribui la crearea unui ecosistem digital coerent, eficient și interoperabil, consolidând încrederea în instituțiile de drept și facilitând accesul cetățenilor la servicii juridice moderne.

Doamna ministă a subliniat că implicarea fiecărei instituții în procesul de digitalizare trebuie să fie asumată cu maximă responsabilitate. În acest sens, fiecare reprezentant al instituțiilor participante

la ședințele Consiliului este chemat să contribuie activ la realizarea *Programului de transformare digitală a justiției 2025–2030*.

Stela Braniște, secretară generală adjuncată, Ministerul Justiției: a prezentat *Programul de Transformare Digitală a Sectorului Justiției 2025–2030* și *Planul de acțiuni* pentru implementarea acestuia. A menționat că, spre deosebire de Regulamentul privind activitatea Consiliului, Programul se află încă la etapa de proiect și, în această fază, este supus discuțiilor și consultărilor. Procedura legislativă va fi inițiată după definitivarea unui proiect bine echilibrat și agreat la nivel instituțional.

Necesitatea elaborării unui Program național de digitalizare a pornit de la obligația de a implementa măsuri concrete și sustenabile, menite să asigure standardele unui stat de drept. Aceste standarde constituie baza dialogului Republicii Moldova cu Uniunea Europeană. S-a subliniat faptul că digitalizarea nu mai este un simplu exercițiu tehnologic, ci o necesitate stringentă pentru garantarea unor servicii publice de calitate în domeniul justiției.

În prezentarea sa, doamna Braniște a evidențiat că Programul și Planul de acțiuni aferent se fundamentează pe principiile statului de drept:

- Acces egal la justiție;
- Transparență și responsabilitate instituțională;
- Eficiență și independență instituțională;
- Previzibilitate și securitate juridică.

Având în vedere statutul de țară candidată la aderarea la UE, Republica Moldova își propune ca aceste principii să fie reflectate și corelate cu documentele de planificare sectorială elaborate.

Digitalizarea are ca obiective:

- reducerea timpului de soluționare a cauzelor prin automatizarea proceselor administrative;
- facilitarea comunicării între părți;
- îmbunătățirea funcționalității platformelor online ale instanțelor și profesiilor juridice;
- eliminarea barierelor geografice și financiare;
- asigurarea accesului inclusiv pentru persoanele cu dizabilități.

Alte măsuri vizează accesul online la dosare, depunerea digitală a documentelor, monitorizarea duratei proceselor, trasabilitatea cauzelor și automatizarea sarcinilor repetitive, pentru o mai bună utilizare a resurselor umane și financiare. Totodată, platformele digitale vor contribui la protejarea independenței justiției și la creșterea securității juridice prin baze de date actualizate, standardizarea proceselor și educarea continuă a actorilor din sector.

Stela Braniște a menționat, de asemenea, că Uniunea Europeană acordă o atenție deosebită digitalizării justiției, exemplificând prin documente recente precum:

 Ghidul privind drepturile fundamentale în digitalizarea justiției (Agenția UE pentru Drepturi Fundamentale, mai 2024);

✚ Studiul Comisiei Europene privind utilizarea tehnologiilor inovative și a inteligenței artificiale în justiție, realizat în cadrul Planului de acțiuni e-Justiție 2019–2023;

✚ Studiul EUROJUST din 2019 privind cooperarea în materie penală.

Programul de Transformare Digitală a Justiției 2025–2030 este construit pe angajamentele naționale asumate în procesul de aderare la UE (Programul Național de Aderare 2025–2029, Foile de parcurs privind statul de drept, Agenda de reforme aferentă Planului de Creștere 2025–2027) și este corelat cu Strategia Națională de Dezvoltare *Moldova Europeană 2030* și Strategia de transformare digitală 2023–2030.

Programul urmărește atingerea a șase obiective generale, care se aliniază la standardele și documentele de planificare sectorială. Implementarea și monitorizarea vor avea o abordare coordonată și integrată, bazată pe principiul bunei guvernante participative. În acest sens, va fi dezvoltat un modul digital de control și raportare, prin care autoritățile membre ale Consiliului vor raporta periodic progresele. Modulul va permite vizibilitate asupra implementării, generarea de rapoarte și identificarea riscurilor sau blocajelor.

Doamna Braniște a încheiat prin a îndemna instituțiile să participe activ și cu dedicație la definitivarea Programului și a Planului de acțiuni al Programului de Transformare Digitală a Sectorului Justiției, subliniind că acest efort comun va eficientiza raportarea periodică către Comisia Europeană și va contribui la crearea unui sector al justiției eficient, transparent și accesibil, sporind încrederea cetățenilor în actul de justiție.

Dumitru Darea, director Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească: a salutat interesul manifestat față de sectorul justiției, în special pentru segmentul digitalizării, subliniind că aceasta nu mai este o chestiune de „dacă trebuie realizată, ci de *cum* va fi implementată”. La această etapă, fiecare dintre participanți conștientizează importanța digitalizării atât în exercitarea funcțiilor proprii, cât și în cadrul instituțiilor reprezentate.

A fost menționat faptul că *Programul de Transformare Digitală a Justiției 2025–2030* reprezintă un set armonios de acțiuni grupate în șase obiective generale, care includ atât sarcini ce țin de Ministerul Justiției și Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească (ADJAJ), cât și responsabilități ale instituțiilor partenere – Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Procurorilor, Ministerul Afacerilor Interne și alte autorități din domeniul justiției.

În continuare, domnul Darea s-a axat pe ecosistemul digital al justiției, subliniind că modernizarea sistemelor informatice judiciare este pilonul de bază pentru facilitarea accesului la justiție și asigurarea interoperabilității acestora cu spațiul judiciar european. Un rol central îl are *Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD)*, a cărui modernizare și extindere va permite implementarea efectivă a conceptului de justiție digitală în Republica Moldova.

O soluție complementară o constituie aplicația *e-Dosar judiciar*, deja cunoscută și utilizată de avocați pentru depunerea online a cererilor de chemare în judecată. Aceasta a facilitat accesul la justiție

de la distanță, însă există în continuare spațiu pentru îmbunătățire. Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească la moment contribuie la extinderea accesului la aplicația *e-Dosar judiciar* și pentru alte profesii juridice – executori judecătorești, notari, procurori, ofițeri de urmărire penală. Potrivit planificărilor stabilite cu sprijinul Delegației Uniunii Europene, până în 2027 platforma *e-Dosar judiciar* ar trebui să atingă un nivel de utilizare de cel puțin 15% din totalul cererilor depuse în instanțe.

De asemenea, s-a evidențiat modernizarea infrastructurii digitale a instanțelor, inclusiv prin utilizarea ședințelor de judecată prin videoconferință. În prezent, Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească a inițiat procesul de achiziție a licențelor *Zoom*, înlocuind treptat platforma *TrueConf*. Alegerea acestei soluții va spori transparența ședințelor, respectarea principiului publicității procesului și nivelul de securitate a datelor cu caracter personal.

Un alt obiectiv important îl constituie armonizarea cadrului național cu acquis-ul european. În acest sens, au fost identificate peste 10 acte normative relevante la nivelul UE, inclusiv Regulamentul *e-CODEX*, cu impact semnificativ asupra sistemului judiciar european. Republica Moldova își propune să obțină interoperabilitatea sistemelor sale informatice cu standardele europene, consolidând astfel integrarea în spațiul comunitar.

S-a subliniat și necesitatea digitalizării managementului resurselor umane în justiție, prin mecanisme moderne de gestionare a carierei judecătorilor și procurorilor. Acestea vor contribui la sporirea transparenței și la creșterea încrederii în procesele de selecție și evaluare.

Un aspect esențial rămâne interconectarea sistemelor informatice ale instituțiilor din sectorul justiției, deoarece, deși multe dintre acestea dețin sisteme proprii, lipsa interoperabilității constituie un impediment major. Printre priorități se numără îmbunătățirea funcționalității *e-Urmărire penală*, dezvoltarea *e-Reținere* și asigurarea interoperabilității sistemului privind cazierul judiciar.

La final, **Dumitru Darea** a menționat că, Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească, în calitatea sa de secretariat al Consiliului pentru Coordonarea Digitalizării Sectorului Justiției, își asumă angajamentul de a asigura continuitatea și eficiența activității acestuia. Accentul va fi pus pe accesibilitatea și durabilitatea proceselor digitale, iar cooperarea tuturor instituțiilor reprezintă cheia succesului comun.

Nicolai Bujor, director adjunct, Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească: s-a expus asupra proceselor de dezvoltare și optimizare a sistemelor informaționale gestionate de Ministerul Justiției și de agențiile subordonate acestuia.

Pentru modernizare, sunt vizate următoarele sisteme informaționale:

- Registrul gajului bunurilor mobile;
- Registrul de stat al actelor juridice;
- Registrul dosarelor succesoriale și al testamentelor.

În ceea ce privește dezvoltarea de sisteme și registre noi, sunt preconizate:

- Registrul măsurilor de ocrotire;
- e-Notariat;
- e-Arhiva;
- Sistemul de management al dosarelor persoanelor condamnate;
- Registrul electronic de insolvență;
- Registrul dosarelor de expertiză judiciară.

Un obiectiv prioritar îl constituie consolidarea securității cibernetice în domeniul justiției. Având în vedere sensibilitatea informațiilor gestionate, protecția infrastructurii de date este esențială pentru a asigura încrederea cetățenilor și a partenerilor internaționali. Astfel, optimizarea sistemelor informatice, întărirea securității cibernetice și dezvoltarea competențelor digitale sunt considerați piloni fundamentali ai transformării digitale a justiției.

Un alt obiectiv îl reprezintă dezvoltarea competențelor digitale și promovarea inovațiilor tehnologice. Tehnologia nu este eficientă fără resurse umane bine pregătite și deschise către schimbare. În acest sens, sunt planificate următoarele acțiuni:

- instruirea continuă a angajaților din sectorul justiției pentru utilizarea eficientă a noilor sisteme informatice;
- promovarea culturii digitale și a deschiderii către inovație;
- pilotarea și integrarea tehnologiilor emergente;
- crearea de mecanisme pentru schimbul de bune practici între instituțiile din domeniu.

Aliona NESTEROV, Consiliul Superior al Procurorilor, a mulțumit Ministerului Justiției pentru inițiativa lansată și pentru faptul că, de această dată, au fost incluse și instituțiile autonome – Procuratura Generală și Consiliul Superior al Procurorilor – în procesul de digitalizare a justiției. S-a subliniat că, în trecut, digitalizarea era discutată mai ales pentru instanțe și Ministerul Afacerilor Interne, în timp ce Procuratura era adesea exclusă, deși reprezintă o componentă esențială a sistemului judiciar.

A fost menționat faptul că Procuratura Generală își elaborează în prezent propriul plan de dezvoltare strategică, cu sprijinul Consiliului Europei, analizând opțiunile privind sistemul *e-Dosar* – fie continuarea și îmbunătățirea acestuia, fie dezvoltarea unei soluții noi, care să asigure interoperabilitatea cu celelalte instituții. Decizia finală urmează a fi luată la nivelul conducerii Procuraturii Generale.

Totodată, s-a arătat că procesul este mai ușor de coordonat în cadrul Consiliului, întrucât există deja o platformă comună pentru integrarea acțiunilor propuse. În acest context, a fost prezentat proiectul *E-CSP* (redenumit ulterior), conceput ca un sistem informatic unic, cu mai multe module integrate: *e-Cancelarie*, *e-Disciplinar*, repartizarea aleatorie a cauzelor, gestionarea carierei și a procedurilor disciplinare. S-a subliniat că această abordare unitară este preferabilă fragmentării în sisteme separate.

În încheiere, membru al Consiliului Superior al Procurorilor a reiterat mulțumirile către Ministerul Justiției pentru inițiativă și a exprimat convingerea că o transformare digitală sustenabilă poate fi realizată doar prin implicarea activă și responsabilă a tuturor instituțiilor din sectorul justiției.

Veronica Mihailov – Moraru, ministra Justiției: a mulțumit doamnei Nesterov și a subliniat că acesta este și scopul Consiliului – să ne informăm reciproc despre inițiativele instituțiilor și să asigurăm o agendă comună și integrată. Este deosebit de binevenit faptul că, în cadrul Procuraturii Generale, sunt discutate proiecte cu sprijinul Consiliului Europei. Ministrul a reiterat că a avut discuții cu șeful Oficiului Consiliului Europei privind implementarea proiectelor din domeniul justiției, fie că acestea vizează CSP, PG sau CSJ. A convenit că este important ca toate aceste proiecte să fie coordonate și aliniate la documentele de politici naționale, la Planul Național și la Ministerul Justiției, în calitate de punct focal, pentru a asigura o raportare coerentă la nivel european și internațional și pentru a putea completa resursele interne cu sprijin extern.

Referitor la obiectivele privind sistemele informaționale incluse în Planul de acțiuni al CSP, al instituțiilor subordonate și al PG, ministra a precizat că acesta este scopul planului – integrarea nevoilor tuturor instituțiilor din sector. În mod similar, au fost analizate și necesitățile identificate în cadrul CSP. Colegii de la ADJAJ dl. Darea și dl. Bujor au prezentat Planul de acțiuni al Programului de Transformare Digitală a Sectorului Justiției, document transmis prin e-mail, unul complex și amplu, asupra căruia s-a solicitat o analiză atentă, întrucât urmează a fi supus procedurii de avizare publică.

Pentru fiecare acțiune stabilită au fost identificați co-executori (de exemplu: Ministerul Justiției în parteneriat cu Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească, sau Consiliul Superior al Procurorilor cu Procuratura Generala), precum și termene clare, stabilite în funcție de Foile de parcurs și directivele UE ce trebuie implementate. Calendarul este corelat cu Agenda de reforme derivată din Planul Guvernului. Instituțiile urmează să comunice dacă termenele propuse sunt realiste, iar Ministerul va asigura coordonarea și raportarea progreselor la nivel european. În situațiile în care se constată provocări în implementare, acestea vor fi discutate în ședințele Consiliului pentru a identifica expertiză suplimentară și parteneri care să sprijine depășirea obstacolelor.

Ministra a concluzionat că scopul esențial al Consiliului este acela de a facilita informarea reciprocă între instituții, astfel încât să fie evitate blocajele și să fie anticipate problemele de implementare practică.

Alexandru Bejan, Secretar de stat, Ministerul Afacerilor Interne: a declarat că MAI va sprijini eforturile incluse în Planul de acțiuni, colaborând cu toate autoritățile pentru atingerea unui scop comun și a unor rezultate de interes general. În acest sens, a subliniat necesitatea valorificării resurselor informaționale deja existente.

Un exemplu relevant care necesită o atenție sporită este sistemul e-Rețineri. În prezent, există deja Registrul persoanelor reținute, arestate și condamnate, gestionat de Administrația Națională a Penitenciarelor (ANP). În acest context, este esențial să analizăm cu rigurozitate dacă este oportună

crearea unui sistem complet nou sau dacă ar fi mai eficient să dezvoltăm și să extindem sistemul existent, care deja funcționează.

Această decizie trebuie să se bazeze pe o evaluare clară a nevoilor operaționale, a capacităților tehnice și a potențialului de interoperabilitate cu alte sisteme informaționale din domeniul justiției. Este important să evităm suprapunerile funcționale și cheltuielile inutile, care pot apărea în cazul lansării unor inițiative paralele fără o coordonare interinstituțională clară.

Prin urmare, orice demers de digitalizare trebuie să fie fundamentat pe eficiență, sustenabilitate și utilizarea optimă a resurselor publice, cu implicarea tuturor actorilor relevanți din sectorul juridic.

De asemenea, a remarcat că o atenție similară trebuie acordată și proiectului *e-Dosar*, pentru a preveni suprapunerile și pentru a asigura coerența între sisteme. În acest sens, a propus realizarea unei evaluări și a unui diagnostic clar al tuturor sistemelor informaționale.

În încheiere, a reiterat disponibilitatea MAI de a se implica activ și constructiv în procesul de transformare digitală a justiției.

Ramona Victoria Strugariu, Directoare a Institutului Național al Justiției: a menționat că instituția pe care o conduce va continua să contribuie cu un feedback detaliat privind proiectul de Plan și va sprijini implementarea acestuia prin toate resursele disponibile. A apreciat caracterul ambițios al Planului și faptul că, în domeniul digitalizării, se înregistrează progrese notabile.

A subliniat însă că implementarea și coordonarea acțiunilor trebuie obligatoriu însoțite de o componentă solidă de instruire și alfabetizare digitală. Este esențial ca personalul să fie capabil să accepte și să utilizeze noile soluții tehnologice, în condițiile în care nivelul competențelor digitale diferă de la o persoană la alta. În lipsa acestei pregătiri, există riscul ca sistemele dezvoltate să fie neutilizate sau înlocuite de alternative mai familiare.

Un alt aspect important menționat a fost necesitatea consolidării cadrului legislativ pentru arhivarea electronică în condiții de siguranță, care trebuie să meargă în paralel cu dezvoltarea platformelor digitale, prevenind eventualele lacune din Planul de acțiuni. De asemenea, a insistat asupra importanței componente de securitate cibernetică, pentru a garanta confidențialitatea și protecția datelor în spațiul virtual.

Doamna Strugariu a concluzionat că aceste trei dimensiuni – instruirea digitală, arhivarea electronică sigură și securitatea cibernetică – trebuie să fie ferm consolidate în procesul de implementare a Planului. A exprimat mândria de a contribui la aceste inițiative valoroase, subliniind că Republica Moldova se află înaintea altor state în ceea ce privește planurile ambițioase de digitalizare.

Veronica Mihailov – Moraru, Ministra Justiției: a menționat că alfabetizarea digitală este o componentă extrem de importantă și că, la nivel intern, au avut loc discuții privind modalitatea de integrare a acesteia. A precizat că a insistat personal pentru includerea obiectivului general privind dezvoltarea competențelor digitale și promovarea inovației, menționând că Institutul Național al Justiției este partener în acest demers.

A subliniat că nu este suficientă doar elaborarea de programe de formare continuă pentru profesioniștii din justiție, ci este necesară și o evaluare periodică a competențelor. În perspectivă, trebuie inclusă și componenta legată de inteligența artificială, având în vedere că Republica Moldova a semnat recent Convenția europeană în acest domeniu. Ministrul a subliniat că acest subiect nu mai este unul îndepărtat, ci o realitate apropiată, care necesită găsirea celor mai bune formule de dezvoltare a competențelor pentru specialiștii din domeniul dreptului.

Adresându-se domnului Bejan, ministra a reiterat că trebuie evitată crearea de sisteme paralele, atunci când există deja soluții de bază, fiind mai eficient să fie îmbunătățite și consolidate cele existente. A arătat că există multe sisteme informatice, dar acestea nu sunt suficient de calitative sau nu dispun de interoperabilitate, ceea ce limitează eficiența lor.

În acest sens, a invitat participanții să discute aspectele legate de *e-Rețineri* și *e-Dosar*, în condițiile în care a fost deja aprobat Regulamentul de către Guvern. A subliniat că este necesar ca aceste platforme să fie aliniat la documentele de politici și la nevoile reale ale sistemului. Totodată, a reamintit obiectivul ca, până în anul 2027, cel puțin 15% din numărul total de cauze și litigii examinate la nivel național să fie gestionate prin aplicația *e-Dosar* și prin videoconferință, conform planificărilor stabilite.

Dumitru Darea, Director Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească: a confirmat că procentajul actual este de max. 2%, însă există intenția de a-l crește.

Veronica Mihailov – Moraru, Ministra Justiției: Stimați reprezentanți, avem doi ani înainte. Aceasta înseamnă că, anul viitor, trebuie să ajungem la 8%, iar în 2027 să atingem 15%, astfel încât angajamentul din raportul COURT să fie îndeplinit. Nu este imposibil dacă ne vom întâlni și vom discuta deschis soluțiile de implementare în cadrul acestui consiliu. Dl. Darea a menționat că una dintre soluții ar putea fi modificări legislative care să prevadă expres obligația ca anumite categorii de litigii să fie înregistrate și examinate prin E-dosar. O altă soluție ar fi intensificarea instruirilor privind utilizarea E-dosar. În cadrul vizitelor în teritoriu, mai mulți avocați și judecători au subliniat necesitatea organizării unui număr mai mare de seminare pentru utilizarea E-dosar.

Propun ca, la următoarea ședință a Consiliului, să fie prezentat un plan țintit, axat pe acest angajament, pentru a asigura implicarea activă a judecătorilor, avocaților, procurorilor și celorlalți participanți la proces.

Veronica Crețu, reprezentant IDLO: a prezentat raportul privind evaluarea necesităților de formare pentru competențele digitale în sectorul justiției. În cadrul prezentării, a fost evidențiată importanța identificării domeniilor prioritare pentru instruire, cu accent pe consolidarea abilităților digitale ale angajaților din sistemul judiciar, astfel încât aceștia să poată utiliza eficient instrumentele digitale și să participe activ la procesele de modernizare a justiției.

Raportul a subliniat, de asemenea, necesitatea unor programe de formare continuă adaptate diferitelor categorii de profesioniști – judecători, procurori, grefieri și avocați – pentru a crește competențele digitale și a încuraja adoptarea tehnologiilor inovative în activitatea profesională.

În acest context, Institutul Național de Justiție a fost desemnat partener strategic în implementarea obiectivului de dezvoltare a competențelor digitale și promovare a inovațiilor în profesiile juridice. Colaborarea va viza organizarea de programe de instruire, seminare și ateliere practice menite să sprijine transformarea digitală a sectorului judiciar și să asigure o aplicare uniformă și eficientă a noilor instrumente digitale.

Stela Ciobanu, consultantă națională, IDLO a mulțumit tuturor participanților pentru prezență la Consiliu și a precizat că au fost abordate principalele subiecte. Totodată, a subliniat necesitatea stabilirii pașilor următori, care vor fi întreprinși împreună de toate părțile implicate.

Astfel, obiectivele ambițioase și planul de acțiuni propus trebuie să fie realizabile, sustenabile și aliniat în sinergie cu toate autoritățile, iar cu sprijinul partenerilor de dezvoltare să reușim implementarea acțiunilor derivate din obiectivele strategice ale Republicii Moldova.

La final, **Dumitru Darea, director Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească:** a mulțumit colegilor și i-a felicitat pentru efortul depus, subliniind că acest lucru demonstrează că interesul este comun, iar rezultatele și succesul vor fi împărtășite de toți.

Domnul Darea a menționat că planul și programul de digitalizare reprezintă un „organism viu”, un amalgam de acțiuni care implică multiple instituții și entități. Acestea nu sunt statice și pot suferi modificări pe parcurs. De aceea, a îndemnat participanții să fie activi în procesul de avizare, să își exprime sugestiile și opiniile, pentru a asigura o comunicare eficientă și un rezultat comun.

Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească, în calitate de instituție care asigură secretariatul Consiliului, și-a reafirmat suportul pentru continuarea acestui efort comun și disponibilitatea de a sprijini membrii Consiliului în procesul de progres al digitalizării în sistemul justiției.

Veronica Mihailov – Moraru, Ministra Justiției: a mulțumit domnului Darea și tuturor participanților la ședință. A menționat că ADJAJ va avea rolul de instituție-cheie în coordonarea proceselor de digitalizare în justiție, pe baza agendei și a Planului de acțiuni discutat. Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească va fi punctul de contact pentru toate instituțiile implicate, astfel încât angajamentele asumate la nivel de țară să fie îndeplinite.

De asemenea, ministra a invitat participanții ca, în cazul în care au propuneri sau necesități, să le comunice secretariatului Agenției, pentru a putea identifica soluții și a le include pe agenda următoarelor ședințe ale Consiliului. A subliniat importanța implicării active, pentru ca Planul de acțiuni să nu rămână doar un document formal, ci să fie implementat efectiv, evitând acumularea de restanțe. Acțiunile stabilite sunt esențiale pentru transparentizarea sectorului justiției și, în ansamblu, pentru viitorul Republicii Moldova.

Ministra a apreciat prezentarea dnei Veronica Crețu, menționând că aceasta a fost foarte interesantă și merită analizată suplimentar. Totodată, a evidențiat faptul că dna Crețu a punctat clar barierele existente la nivel instituțional, legate de viziune, constrângeri și provocările în procesul de digitalizare. A adresat mulțumiri experților IDLO – S. Ciobanu, L. Ioniță, V. Crețu și N. Mardari – pentru suportul oferit.

În încheiere, ministra a subliniat că așteaptă propuneri pentru următoarea ședință a Consiliului, care ar trebui să aibă loc nu mai rar decât o dată la patru luni, dar, ideal, lunar, pentru a asigura coordonarea eficientă a eforturilor.

Au fost stabilite două subiecte prioritare:

1. Creșterea utilizării E-dosar, astfel încât să fie atins pragul de 15% până în anul 2027;
2. Planul de acțiuni al Programului de Transformare Digitală a Sectorului Justiției va fi transmis spre consultare tuturor instituțiilor reprezentate în Consiliu, pentru a primi opinii și completări.

Ulterior, la următoarea ședință, documentul va fi aprobat, înainte de a fi înaintat Guvernului spre promovare.

Ședința s-a declarat închisă la ora 16:30.

Președinte al ședinței:

**Veronica MIHAILOV-MORARU,
Ministră a Justiției, Președintă a Consiliului
pentru Coordonarea Digitalizării în Sectorul
Justiției**

Secretarul ședinței:

Liuba GAVRILIȚA, ADJAJ